

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A L'ESPAI PÚBLIC (NETEJA I GESTIÓ DE RESIDUS)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 9 de febrer de 2022, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- La manca de neteja i manteniment del carrer d'Haití, sobretot la part on hi ha el parterre, on constantment s'hi acumulava brutícia.
- També havia demanat la plantació de vegetació al parterre indicat.

Posteriorment, en data 23 de febrer de 2022, la ciutadana va aportar la còpia d'un seguit de reclamacions que havia fet des de feia més de dos anys, així com una còpia de les respostes municipals rebudes.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al **Districte de Gràcia** per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 14 de març de 2022, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 30 de novembre de 2023, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa quin és el seguiment que s'ha fet de l'estat de netedat del parterre del carrer d'Haití, així com les tasques de neteja que s'hi realitzen de manera regular.

CONSIDERACIONS

1. Retard en la resposta municipal

L'Ajuntament ha trigat més de vint mesos a facilitar a la Sindicatura de Greuges de Barcelona la informació que es va sol·licitar per resoldre la queixa. Aquest termini supera amb escreix el que pot considerar-se un temps raonable, d'acord amb els principis d'eficiència i bona administració amb què han de regir-se els serveis municipals. Així mateix, **incompleix el deure de col·laboració** establert per l'article 3.7 de la normativa reguladora de la institució de la Sindicatura de Greuges de Barcelona (aprovada per la Comissió de Govern en sessió del 19 de gener de 2005).

En aquest sentit, es vol posar de manifest que primerament aquesta Sindicatura es va dirigir, en data 14 de març de 2022, al Districte de Gràcia, però en data 13 de maig de 2022 el Districte va informar que la competència en aquest cas era de l'Àrea d'Ecologia, Urbanisme, Infraestructures i Mobilitat, que posteriorment, en data 8 de juny de 2022, va comunicar que la responsabilitat sobre l'assumpte corresponia al que llavors era la Regidoria d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica, a la qual es va traslladar la petició d'informació, en data 8 de juny de 2022.

Ara bé, no ha estat fins disset mesos més tard, en data 30 de novembre de 2023, que hem rebut la resposta per part de l'anomenada actualment, amb la formació del nou consistori, Àrea d'Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge.

2. La tasques dels serveis de neteja

Segons la informació facilitada, els serveis de neteja municipals només s'encarreguen de recollir les deixalles, com ara llaunes, papers o fulles que puguin acumular-se al parterre del carrer d'Haití, i de retirar tot tipus de brutícia, com en qualsevol altre carrer de la ciutat. Addicionalment, també s'ocupen de retirar les males herbes que puguin créixer per tal de millorar la percepció de neteja dels espais públics.

En el cas que ens ocupa, cal tenir present que el carrer d'Haití és un carreró amb escales que comunica els carrers del Portell i de Jaume Cascalls i que el parterre al qual fa referència la queixa està situat en un nivell elevat per sobre de les escales, la qual cosa hi dificulta l'accés dels serveis de neteja municipals. Tot i així, se'ns indica que es fa tot el possible per mantenir-lo net.

En aquest sentit, les **tasques de neteja que s'efectuen de manera regular al carrer d'Haití** són: escombrada diària de manteniment, en torn de matí, tarda i nit, i escombrada manual dos dies per setmana en torn de matí (abans es feia els dimarts i els dijous i actualment es fa els dimarts i els divendres). Així mateix, els serveis de neteja del consistori **també atenen les reclamacions puntuals que pugui fer la ciutadania.**

De fet, arran de les reclamacions de la interessada, s'ha fet un seguiment de l'estat de neteja d'aquesta zona per tal d'intentar millorar-ne la qualitat. També s'ha valorat la freqüència de les tasques de neteja, que de moment sembla que no s'ha intensificat, ja que continuen realitzant-se amb la mateixa freqüència i només consta que s'ha modificat el dia en què es realitza la segona escombrada manual, que es fa setmanalment i que s'ha canviat als divendres al matí.

El consistori ens aporta fotografies del carreró i ens indica que actualment acostuma a trobar-se en bones condicions de neteja.

Recordem que l'article 26.1.a de la Llei reguladora de les bases del règim local estableix la prestació obligatòria del servei de neteja viària per part dels municipis, i l'article 19 de l'Ordenança sobre l'ús de les vies i els espais públics de Barcelona estableix **la responsabilitat municipal en el manteniment dels espais públics de la ciutat en condicions de neteja i salubritat.**

3. La petició de la interessada

La ciutadana, amb la finalitat d'aconseguir un millor manteniment i qualitat de l'espai, també **demanava plantar vegetació al parterre del carrer d'Haití.** Però se li va respondre que la plantació no es podia fer perquè aquest parterre no tenia la qualificació urbanística de parc i jardí i que, en tot cas, **aquest tema es tractaria en una taula específica** per poder-ne fer el traspàs a Parcs i Jardins.

Per aquest motiu, una de les qüestions plantejades per aquesta Sindicatura en la petició d'informació adreçada primerament al Districte de Gràcia era si s'estava tractant aquest assumpte, tal com s'havia indicat a la ciutadana.

Però la resposta que ens ha facilitat l'Àrea d'Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge, concretament amb un informe de la Direcció dels Serveis de Neteja i Gestió de Residus, ha estat que ho desconeixen, ja que aquesta taula de treball depèn del Districte i de Parcs i Jardins.

En aquest punt, és convenient destacar que el **principi de coordinació administrativa**, recollit en l'art. 103.1 de la Constitució espanyola, l'art. 3.1 de la Llei 40/2015 del règim jurídic del sector públic i els arts. 2.1, 6.1 i 55 de la Llei 7/1985 reguladora de les bases de règim local, ha estat interpretat pel Tribunal Constitucional com la fixació de mitjans i sistemes de relació que facin possible la informació recíproca, per tal d'evitar actuacions divergents, reduir disfuncions entre els òrgans de l'Administració pública i aconseguir una unitat d'actuació i de servei efectiu a la ciutadania.

També volem recordar que el Codi ètic i de conducta de l'Ajuntament de Barcelona estableix, com **un dels valors de bona governança, la implantació d'una administració receptiva i accessible a les peticions de les persones.**

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta Municipal de Barcelona i el Reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Ajuntament no ha estat ajustada a dret ni eficaç** per atendre i gestionar la petició ciutadana.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Districte de Gràcia** que estudiï la possibilitat de millorar l'accessibilitat a l'espai del parterre del carrer d'Haití, per tal de facilitar-hi les tasques de neteja i manteniment.
- **Recomanar al Districte de Gràcia** que, atenent la resposta municipal facilitada a la interessada, creï una taula de treball per tractar el tema de la petició de plantació de vegetació per tal de dignificar aquest espai.
- **Recordar a l'Àrea d'Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge** que té l'obligació de col·laborar amb aquesta Sindicatura per tal que pugui desenvolupar adequadament la seva tasca de supervisió dels serveis municipals i alhora vetllar pels drets de la ciutadania.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.